

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI

ANONİM ŞİRKETİ

SERMAYESİ : TL. 25.000.000.000

İDARE MERKEZİ : ANKARA

İ D A R E M E R K E Z İ

ANKARA, 27 Haziran 2002

Cevaplarda şu işaretlerin tekrarını dileriz :

B.02.2.TCM.0.10.00.07-29

Sayın Genel Müdür'ün Dikkatine;

2 Ocak 2002 tarih ve 2002-1 Sayılı “2002 Yılında Para ve Kur Politikası ve Muhtemel Gelişmeler” başlıklı Basın Duyurusunda da belirtildiği üzere, Bankamız, Bankalararası Para Piyasası (BPP) ve Döviz ve Efektif Piyasaları (DEP)’nda üstlendiği aracılık işlevine, 1 Temmuz 2002 tarihinden başlamak üzere, bankaların Bankamız aracılığı ile başka bankalarla işlem yapabilme limitlerini tedricen azaltmak suretiyle 2 Aralık 2002 tarihi itibariyle son verecektir.

Bankamızın BPP ve DEP’nda üstlendiği aracılık işlevinin sona erdirilecek olması, bankaların bu piyasalar kanalıyla ulaşma imkanı buldukları Türk Lirası ve döviz likiditesi miktarında herhangi bir sınırlamaya yol açmayacak, bir başka ifade ile, bankaların Bankamızla yapacakları işlemler için mevcut limitleri korunacaktır.

Ayrıca, Bankamız 1 Temmuz 2002 tarihinden itibaren yeni bir Türk Lirası likidite imkanı olarak, BPP’nda 16:00-16:30 saatleri arasında “borç veren son merci” fonksiyonu çerçevesinde “geç likidite penceresi” uygulamasına başlayacaktır. Bankalar, geç likidite penceresinden teminatları karşılığında limitsiz olarak borç alabileceklerdir.

Bu çerçevede, Bankamız bünyesindeki Bankalararası Para Piyasası ve Döviz ve Efektif Piyasaları uygulamaları, 1 Temmuz 2002 tarihinden başlamak üzere aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

Bankalararası Para Piyasası (BPP) İşlemleri:

1. Bankamız, BPP'nda üstlendiği aracılık işlevine, 1 Temmuz 2002 tarihinden başlamak üzere, bankaların Bankamız aracılığı ile başka bankalardan borç alabilme limitlerini (karşılaşan işlem limitlerini) aşağıdaki tabloda belirtilen şekilde tedricen azaltarak sıfırlamak suretiyle, 2 Aralık 2002 tarihi itibariyle son verecektir. Ancak, bankaların Bankamız tarafı işlem limitlerinde bir değişiklik olmayacak, bankalar Bankamızın likidite sterilizasyonu amacı ile ilan ettiği alış, likidite sağlamak amacı ile ilan ettiği satış kotasyonlarından mevcut limitleri dahilinde işlem yapabileceklerdir.

Tarih	Bankanın Toplam Borç Alabilme Limiti (TL, trilyon)	Bankanın Başka Bankalardan Borçlanması İçin Toplam Limitinden Kullanabileceği Oran	Bankanın Başka Bankalardan Borç Alabilme Limiti (TL, trilyon)
1-31 Temmuz 2002	10.0	% 75	7.5
1-29 Ağustos 2002	10.0	% 60	6.0
2-30 Eylül 2002	10.0	% 45	4.5
1-31 Ekim 2002	10.0	% 30	3.0
1-29 Kasım 2002	10.0	% 15	1.5
2 Aralık 2002	10.0	% 0	0.0

Yukarıdaki örnek tablodan da anlaşılacağı üzere, TL 10.0 trilyon toplam borç alabilme limiti olan bir banka, Temmuz 2002 ayı itibariyle en fazla bu limitinin yüzde 75'ine karşılık gelen TL 7.5 trilyonluk limitini başka bankalardan borçlanmak için kullanabilecektir. Banka, TL 10.0 trilyon tutarındaki toplam borç alabilme limitinin TL 7.5 trilyonluk kısmını başka bankalardan borçlanarak

kullanmışsa, Bankamız satış kotasyonundan borç alabilme limiti TL 2.5 trilyon olacaktır.

2. Alıcı bankalar en fazla başka bankalardan borç alabilme limitleri kadar talep bildirebilecekler veya başka bankaların mevcut teklifinden alış yapabileceklerdir. Alıcı bankaların başka bankalardan borç alabilme limitlerini aşan ancak toplam borç alabilme limiti içinde kalan bir miktarda taleplerinin olması durumunda ise Bankamız satış kotasyonundan işlem saatleri içinde herhangi bir zamanda mevcut toplam limitleri dahilinde borç alabileceklerdir.

Örneğin; TL 10.0 trilyon toplam limiti olan bir banka, 2002 Temmuz ayında mevcut limitinin tamamı kadar borç almak istiyorsa, en fazla TL 7.5 trilyon için talep verebilecek veya en fazla TL 7.5 trilyon tutarında Bankamız dışındaki bankaların tekliflerinden işlem yapabilecektir. Eğer işlem gerçekleşirse, banka kalan TL 2.5 trilyon için Bankamız satış kotasyonundan borç alabilecektir.

3. Reuters sistemindeki CBTC sayfasında Bankamıza ait alış ve satış kotasyonlarının yanına “ * ” işareti konacaktır. Başka bankalardan borç alabilme limiti olmayan bankalar için Bankamız kotasyonları işlem saatleri içinde CBTC sayfasında devamlı bulunacaktır.
4. Borç almak isteyen bankaların alış faiz oranları Bankamız alış kotasyonlarının en az 0.25 puan üzerinde, borç vermek isteyen bankaların satış faiz oranları ise, Bankamız satış kotasyonlarının en az 0.25 puan altında olacaktır.
5. Bir bankanın başka bankalardan borç alabilme limitinin hesaplanmasında işlemin valör tarihi esas alınacaktır. Örneğin; TL 10.0 trilyon toplam limiti olan bir bankanın 31 Temmuz 2002 valörlü, 7 Ağustos 2002 (1 hafta) vadeli bir işlem için başka bankalardan borç alabilme limiti TL 7.5 trilyondur.
6. Bankaların vadesi gelen borçları, öncelikle Bankamızdan borç alabilme limitlerinden mahsup edilecek, böylece bankalara taze işlem limitlerini başka bankalardan borç alabilme limitlerinden kullanma imkanı tanınacaktır.
7. Bankamız, 1 Temmuz 2002 tarihinden itibaren, 16:00-16:30 saatleri arasında “borç veren son merci” fonksiyonu çerçevesinde O/N vadede “geç likidite penceresi” uygulamasına başlayacaktır. Geç likidite penceresinden bankalar limitsiz olarak, ancak, teminatları karşılığında Bankamız satış kotasyonundan borç alabilecekler veya Bankamız alış kotasyonundan Bankamıza borç verebileceklerdir.

8. Bankamızın “geç likidite penceresi” alış kotasyonu 10:00-16:00 saatleri arasında ilan ettiği alış kotasyonundan daha düşük, satış kotasyonu ise daha yüksek olacaktır.
9. “Geç likidite penceresi” uygulamasında bankalar borçlanmak istedikleri tutarlar için teminat cinslerine göre tranş ayrımı yapılmaksızın, mevcut uygulamamızda 3. tranş için belirlenmiş olan aşağıda belirtilen oranlarda fazla teminat bulunduracaklardır.

<u>Teminat Çeşitleri</u>	<u>Geç Likidite Penceresi için %100’ün Üzerindeki Bloke Oranları (%)</u>
Döviz Deposu	8.5
Efektif Deposu	12
Yabancı Bono Tahvil	17
Altın Deposu	12
Vadesine 1 Yılda Az Kalan DİBS (Döviz ve Dövizle Endeksliler Dahil)	15
Vadesine 1 Yılda Çok Kalan DİBS (Döviz ve Dövizle Endeksliler Dahil)	30
Türk Hazinesi’nce İhraç Edilmiş Eurobond	30

10. Bankalar borç alabilme limitlerini hiç kullanmamış olsalar bile “geç likidite penceresi”nden yapmış oldukları borçlanmaları, borcun vadesinde mevcut limitlerinden mahsup edilecektir.
11. “Gün İçi Limit” (GİL) uygulamasında herhangi bir değişiklik yapılmayacak, bankalar belirlenen limitleri dahilinde, mevcut uygulamada olduğu gibi GİL imkanını 09:00-15:00 saatleri arasında kullanabileceklerdir.
12. BPP’nda işlemleri ile ilgili yükümlülüklerini süresi içinde tam olarak yerine getiremeyen bankalardan tahsil edilecek cezai faiz tutarı, 29 Mart 2002 tarih

ve 24710 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2002/1 Sıra No.lu Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ paralelinde, Bankamızın ilan ettiği en yüksek gecelik borç verme faiz oranınının 1.50 katsayıyla çarpımı sonucu bulunacak oran üzerinden hesaplanacaktır.

Döviz ve Efektif Piyasaları (DEP) İşlemleri:

1. Türk Lirası karşılığı efektif alım-satım piyasasında işlem yapmaya yetkili kuruluşların Bankamız aracılığı ile başka kuruluşlarla işlem yapma limitleri 1 Temmuz 2002 tarihinden itibaren sıfır (0) olacaktır.
2. Türk Lirası karşılığı döviz alım-satım piyasasında işlem yapmaya yetkili kuruluşların Bankamız aracılığı ile başka kuruluşlarla işlem yapma limitleri 2 Eylül 2002 tarihinden itibaren sıfır (0) olacaktır.
3. Döviz depo piyasasında bankaların borç alabilme limitleri Bankamız tarafı işlemler için aynı kalacak, Bankamız aracılığı ile başka bankalardan borç alabilme limitleri ise, 1 Temmuz 2002 tarihinden başlayarak, aşağıdaki tabloda belirtilen şekilde tedrici olarak azaltılarak, 2 Aralık 2002 tarihi itibarıyla sıfır (0) olacaktır.

Tarih	Bankanın Toplam Borç Alabilme Limiti (USD, milyon)	Bankanın Başka Bankalardan Borçlanması İçin Toplam Limitinden Kullanabileceği Oran	Bankanın Başka Bankalardan Borç Alabilme Limiti (USD, milyon)
1-31 Temmuz 2002	10.0	% 75	7.5
1-29 Ağustos 2002	10.0	% 60	6.0
2-30 Eylül 2002	10.0	% 45	4.5
1-31 Ekim 2002	10.0	% 30	3.0

1-29 Kasım 2002	10.0	% 15	1.5
2 Aralık 2002	10.0	% 0	0.0

Yukarıdaki tablodan da görüleceği üzere, USD 10 milyon toplam borç alabilme limiti olan bir banka, 2002 Temmuz ayı itibarıyla, bu limitinin en fazla yüzde 75'ine karşılık gelen USD 7.5 milyonluk limitini başka bankalardan borçlanmak için kullanabilecektir. Banka, USD 10 milyon tutarındaki toplam limitinin USD 7.5 milyonluk kısmını başka bankalardan borçlanarak kullanmışsa, Bankamızdan borç alabilme limiti USD 2.5 milyon olacaktır.

4. Alıcı bankalar en fazla başka bankalardan borç alabilme limitleri kadar talep bildirebilecekler veya başka bankaların mevcut teklifinden alış yapabileceklerdir.
5. Mevcut uygulamada olduğu gibi Reuters sisteminin "CBTJ" sayfasında Bankamız kotasyonlarının yanına " * " işareti konmaya devam edilecektir.
6. Bir bankanın diğer bankalardan borç alabilme limitinin hesaplanmasında işlemin valör tarihi esas alınacaktır. Örneğin, USD 10 milyon borç alabilme limiti olan bir bankanın 31 Temmuz 2002 valörlü, 7 Ağustos 2002 (1 hafta) vadeli bir işlemi için diğer bankalardan borç alabilme limiti USD 7.5 milyondur.
7. Döviz depo piyasasında işlem limitlerinin sıfırlanacağı 2 Aralık 2002 tarihine kadar her bir banka minimum USD 1 milyon işlem limitine sahip olacaktır.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederiz.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI

İDARE MERKEZİ

Akil ÖZÇAY

Genel Müdür

Çiğdem KÖSE

Genel Müdür Yardımcısı